

Està el català amenaçat per les lleis?

written by Joan Manzano | 24 de gener de 2023

Per lleis espanyoles?

De quan ve el conflicte entre el català i el castellà? Des de segles. Alguns diuen que d'ençà que el Trastàmara es van incorporar a la corona d'Aragó. Felip IV, Felip V, van imposar-lo de manera "legal". La castellanització va continuar al llarg del temps. Franco ho va explicitar clarament.

Després de la transició, sorgeix la petició d'immigrants espanyols d'un sistema que permetés als seus fills dominar l'idioma de Catalunya per tenir opcions socials, laborals, etc. Va ser aprovat per majoria absoluta en el Parlament català. Tot va anar molt bé. Aquest model va rebre reconeixements internacionals per la integració que permetia. Objectivament, un èxit. El "castellanisme" va reaccionar. La història és coneguda. Moltes demandes, iniciatives, partits polítics, gran presència mediàtica, dient que el castellà estava en perill. Diferents denúncies van arribar al Constitucional espanyol. S'han succeït denúncies, sentències. Tot conegut.

Ara, el TSJC imposa un 25% de castellà a demanda d'una sola família en alguns col·legis. L'Estat, el TSJC, pot dictar lleis. El 25% en els col·legis no és determinant. Només resta una mica de temps en català. **L'important és què faran els catalans amb dignitat democràtica davant aquestes lleis!**

Perilla per les mateixes lleis lingüístiques?

Quan m'han suggerit un article sobre aquest tema he consultat diferents persones: filòlegs, activistes, educadors, polítics. És conegut que la joventut està creant noves formes de comunicació, que s'orienten a la utilitat immediata. Alguns

professors admeten que la gramàtica és molt difícil. Diuen que les regles són de fa cent anys. No és problema per als estudiants formats a Catalunya. Ho és, i molt, perquè aprenguin a escriure els nouvinguts. Cada vegada en són més. Creuen que **la gramàtica es converteix en un seriós obstacle.**

Plantejo si caldria adaptar, simplificar, la normativa, per facilitar l'aprenentatge. Hi ha divisió d'opinions. Des del rebuig total a l'exigència urgent. Les societats són dinàmiques. Fins i tot les Constitucions, menys l'espanyola! Moltes lleis es modifiquen. **Com afecta la normativa gramatical del català a la seva acceptació per als no catalanoparlants?** Pot ser la mateixa llei del català el seu perill?

Perilla per una constitució catalana que contempli el català llengua única oficial en cas d'independència?

Pregunta reiterada. Acusada divisió d'opinions! Uns, condició *sine qua non*. Uns altres, es pot compartir amb el castellà, considerant un deure el català i un dret el castellà. Altres, no hi ha acord!

Demoscòpicament, sembla que el català és un obstacle per a afegir votants "no catalans" a la independència. Els Estats Units no té idioma oficial. Van prioritzar beneficis comuns: independència, llibertat, etc. i van obviar el que podia impedir-ne la consecució. Es va imposar l'anglès. Què és millor? **Legislar per endavant sobre la llengua i fer perillar la independència. O aconseguir-la i després decidir o deixar que s'imposi el català?**

Hi ha lleis que puguin afavorir el català?

Sí. Les aplica el neuromàrqueting: **"tot el que es fa o no es fa és intentar passar de malament a bé, de bé a millor, o evitar el camí contrari"**. Si parlar, escriure, en català ajuda a millorar, evita empitjorar, **es farà el que calgui per aprendre'l!**

Demoscòpicament, disminueix el segment de votants motivats per "la identitat". Això perjudica la defensa del català. **Creixen els segments que volen millorar el seu nivell de benestar, democràcia, serveis socials, llibertat.** Si dominar el català ajuda a obtenir aquests beneficis, **augmentarà molt la motivació per aprendre a parlar i escriure.** Com a consultor, **aconsello no parlar de l'obligació de saber català, sinó dels beneficis de dominar-lo bé!**

En negociació proposo **consensuar "acords"**. Els **"desacords"**, **al final**. Es converteixen en "preus" que justifiquen pagar pel molt que es guanya. **És determinant que els no catalanoparlants es conscienciïn que dominant el català tenen molt a guanyar. I que no fent-ho, tenen molt a perdre. Són "lleis" que avala la psicologia. S'apliquen?**

Perilla el català?

Sí, si "els catalans l'abandonen". No el fa perillar la justícia espanyola. Ho poden fer les empreses, botigues, estaments, organitzacions, persones, que no n'optimitzin l'ús. Un 25% en algunes aules no el fa perillar. **Un 2%, un 5% "menys" en tots els que el coneixen, en tots els àmbits, sí que el posa en perill.**

Sí, si hi ha sotmetiment passiu a les lleis espanyoles. Exemple. Una família aconsegueix que el TSJC imposi un 25% en castellà. Per què no presenten una demanda la resta de pares d'aquesta classe, el col·legi, els sindicats? **És important actuar amb total assertivitat, des de la més pura democràcia, posar en evidència a qui procedeixi.**

Fer del costum d'utilitzar el català una llei?

Sí. Una de les fonts de la llei és "el costum". Va succeir als Estats Units amb l'anglès. Cal parlar-lo sempre, demanar que se'ls intenti vendre en català, deixar constància que es "compra" perquè atenen i tot està en català o es deixa de ser client perquè no s'atén en aquest idioma; que es percebi que

dominar-lo afavoreix. Que no dominar-ho perjudica clarament. I això, en "tots" els àmbits! Quan els poc inclinats al català percebin que dominar-lo és un clar benefici professional, laboral, social, comercial, empresarial..., per pur egoisme, al marge de la identitat, l'assumiran, practicaran. No depèn de les autoritats espanyoles. **Depèn dels milions, perquè són molts, els habitants de Catalunya amb "dignitat" i defensen el que és seu.**

Quines lleis posen en perill el català? Les espanyoles, les lingüístiques, les independentistes, els mateixos catalans?

Existeixen lleis que el poden defensar: 100% dels votants volen millorar en "qualitat de vida, democràcia, serveis socials, llibertat, dignitat".

El català no el salvarà les diferents lleis d'Espanya o de Catalunya. El salvarà o condemnarà la mateixa gent de Catalunya, en el seu dia a dia.

Què és el més "coherent"? Anteposar llengua o els beneficis de dominar-la?

Què cal fer?